

Hovedinstruks for Norsk nukleær dekommisjonering - statlig etat for avvikling av nasjonale atomanlegg og håndtering av atomavfall (NND)

1 Innledning

Hensikten med hovedinstruksen er å beskrive formål og oppgaver for Norsk nukleær dekommisjonering (NND), og å beskrive hvordan styringen av NND skal foregå.

Hovedinstruksen er fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) 07.02.2018 i medhold av gjeldende Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten, heretter kalt Reglementet. Styringen av NND generelt og økonomiforvaltningen spesielt skal følge Reglementet med de tilføyelser og presiseringer som framgår av denne instruks. Reglementet er overordnet denne instruks. Ved bruk av instruksen må man derfor også forholde seg til alle punktene i Reglementet.

2 Formål for Norsk nukleær dekommisjonering

NND skal være et nasjonalt organ for opprydding etter Norges nukleære virksomhet og sikker håndtering av nukleært avfall. Oppgavene skal utføres på en måte som sikrer tillit i samfunnet og befolkningen. NND skal bidra til samfunnsøkonomisk gode løsninger innenfor sitt ansvarsområde.

3 Hovedoppgaver

NND skal:

- a) Planlegge og besørge dekommisjonering av de norske forskningsreaktorene.
- b) Planlegge og besørge sikker håndtering og oppbevaring av norsk reaktorbrensel.
- c) Håndtere radioaktivt avfall fra andre sektorer (helse, forsvar o.a.), der det ikke foreligger andre godkjente løsninger for dette.
- d) Forvalte nukleær infrastruktur på statens vegne.
- e) Ivareta lovpålagt sikring av anleggene som forvaltes.
- f) Kommunisere om tiltak som iverksettes på en hensiktsmessig måte.
- g) Gi råd om løsninger på området, herunder utforme forslag til en helhetlig strategi for håndtering av norsk atomavfall.
- h) Delta i relevante internasjonale fora for kompetanse, samarbeid og kunnskapsutvikling.

NND skal i oppgaveutførelsen ivareta krav til helse, miljø og sikkerhet, følge utredningsinstruksen og beste internasjonale praksis.

4 Tilknytningsform til staten

NND er et ordinært forvaltningsorgan, underlagt Nærings- og fiskeridepartementet (NFD), herunder NFDs instruksjons- og omgjøringsmyndighet. NND er videre underordnet Statens stråleverns kontroll og tilsynsregime iht. bl.a. atomenergilovent og forurensningslovent.

Tilsettingsforholdene i NND reguleres av statsansattelovens og tjenestetvistlovens bestemmelser.

5 Organisasjon

NND skal etter dialog med NFD nedsette et faglig råd for å tilføre NND bredere kompetanse. Formålet er å gi råd til NND om dekommisjonering og avfallshåndtering basert på beste internasjonale praksis. Rådet skal ha relevant kompetanse og medlemmene kan ikke ha ansettelsesforhold i NND.

NND skal utarbeide forslag til en strategi som trekker opp rammene for hva virksomheten utfører selv gjennom intern organisering og ansettelser, og hva som helt eller delvis skal utføres av eksterne aktører. Sikkerhet og kostnadseffektivitet skal være hovedelementer i de vurderingene som gjøres.

NND organiserer for øvrig selv sin virksomhet.

6 Styring

Departementet fastsetter overordnede mål og styringsparametere for NND. Målene, parameterne og oppnådde resultater skal inngå i styringsdialogen mellom NND og NFD.

Videre har departementet overordnet ansvar for at:

- NND bruker tildelte ressurser effektivt
- styringsdialogen mellom departementet og NND fungerer på en hensiktsmessig måte
- det gjennomføres kontroll med virksomheten, og at NND har forsvarlig intern kontroll
- evalueringer gjennomføres

7 Styringsdialogen

Den årlige styringsdialogen består av følgende hoveddokumenter:

- departementets årlige tildelingsbrev
- virksomhetens årsrapport
- virksomhetens øvrige rapporter i løpet av året
- departementets tilbakemelding på rapporteringen
- departementets referater fra møter med virksomheten

Etatsstyringsmøtene skal være det formelle forum for styring og beslutning. Antall planlagte etatsstyringsmøter og alle rapporteringskrav skal framgå av tildelingsbrevet.

Prinsipielle spørsmål og spørsmål av vesentlig politisk karakter, herunder tiltak som kan påvirke den langsiktige ressursanvendelsen innenfor NNDs formål og hovedoppgaver og vesentlige spørsmål om sikkerhet og beredskap skal legges fram for NFD på et tidlig tidspunkt.

NND skal for øvrig og uten unødig opphold varsle NFD når det blir kjent med vesentlige avvik på eget ansvarsområde, eller når det blir kjent med vesentlige forhold som er av betydning for den samlede måloppnåelse innenfor organets ansvarsområde. Referat fra møtene skal oversendes Riksrevisjonen.

8 Direktør

NND ledes av en direktør. Direktør tilsettes for en periode på seks år, med adgang til fornyelse en gang.

9 Krav til den interne styringen

Direktøren har ansvar for å:

- gjennomføre aktiviteter i tråd med Stortingets vedtak slik det fremgår av forutsetninger og fastsatte mål og prioriteringer fra departementet
- fastsette mål og resultatkrav og foreta prioriteringer med ettårig og flerårig perspektiv innenfor eget ansvarsområde
- sørge for planlegging, gjennomføring og oppfølging, inklusiv resultat- og regnskapsrapportering
- definere myndighet og ansvar og fastsette instruks innenfor eget ansvarsområde for å sikre oppfyllelse av kravene i økonomiregelverket, inklusiv ansvarsforhold mellom direktøren og Norsk nukleær dekommisjonerings øvrige ledelse

Direktøren har ansvar for at Norsk nukleær dekommisjonering sine interne kontrollsystem sikrer måloppnåelse gjennom målrettet, sikker og effektiv drift, pålitelig økonomiforvaltning og overholdelse av lover og regler. Den interne styringen skal være basert på:

- risikovurderinger: for å avdekke risikoer som kan ha konsekvenser for måloppnåelsen og analysere hvordan påvist risiko skal håndteres
- aktiviteter og systemer: for å sikre kontroll gjennom hensiktsmessige retningslinjer, rutiner, fullmakter og arbeidsfordeling
- oppfølging: systemer som sikrer at nødvendige tiltak følges opp, bl.a. gjennom oppfølgingsaktiviteter og ved at større evalueringer gjennomføres ved behov
- informasjon og kommunikasjon: at virksomheten har tilgjengelige og tilfredsstillende informasjons- og kommunikasjonssystemer på alle nivåer for å styre virksomheten mot måloppnåelse
- organisasjonskultur: bl.a. ansattes holdninger, styringsfilosofi, etiske verdier, organisering og utviklingsmuligheter

10 Endringer i instruks

NFD, i samråd med relevante departementer, kan endre NNDs hovedinstruks. NND skal bli forelagt forslag til endringer for uttalelse. NND kan fremme forslag til endringer i hovedinstruks overfor NFD.

Oslo, 07.02.2018

Reier O. Søberg

Departementsråd

